

FĂRĂ CUVINTE

Published by arrangement with Regnery Publishing.

Speechless

Copyright © 2021 by Michael Knowles

© 2022 Editura ACT și Politon pentru prezenta ediție românească

Editura ACT și Politon

Str. Înclinată, nr. 129, Sector 5, București, România, C.P. 050202.

Tel: 0723 150 590, e-mail: office@actsipoliton.ro

www.actsipoliton.ro

Traducător: **Diana-Maria Trăncuță**

Redactor: **Camelia Zara**

Tehnoredactor: **Teodora Vlădescu**

Coperta: **Alexandra Ilie**

Copyright Manager: **Andrei Popa**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

KNOWLES, MICHAEL

Fără cuvinte / Michael Knowles; trad.: Diana-Maria Trăncuță. - București:

ACT și Politon, 2022

ISBN 978-630-303-067-8

I. Trăncuță, Diana-Maria (trad.)

32

AVERTISMENT: Distribuirea, copierea sau piratarea în orice fel a acestei cărți nu este pedepsită numai prin lege, dar contravine și tuturor normelor și principiilor etice și sănătoase pe care un astfel de titlu le promovează. Ce fel de efect va avea energia pe care vreți să o transmiteți mai departe, dacă aceasta vine prin furt, ilegalitate și lipsă de respect față de autor și față de toți cei care au contribuit la crearea acestei cărți, astfel ca ea să ajungă la dumneavoastră? Împărtășiți cu ceilalți informațiile importante, valorile lecțiile pe care le-ați aflat din acest material, într-un mod corect și responsabil.

Michael Knowles

FĂRĂ CUVINTE

Traducere din limba engleză de
Diana-Maria Trăncuță

ap!
act și politon

2022

Aprecieri pentru *Fără cuvinte*

„Toți americanii trebuie să citească cartea lui Michael Knowles. Și nu vreau să zic «să o citească la un moment dat», ci să se oprească din ce fac acum și să pună mâna pe ea. Timpul pe care-l avem la dispoziție ca să ne salvăm cultura e pe sfârșite. Trebuie să ne vină mintea la cap și să ripostăm acum, iar Michael ne spune exact cum să facem asta!”

– **Candace Owens**, autoarea bestsellerului *Blackout*, fondatoarea organizației nonprofit BLEXIT și gazda podcastului *Candace*

„Michael Knowles este unul dintre cei mai de seamă lideri conservatori ai generației lui. Cu agerimea și claritatea caracteristice, Michael explică modul în care conservatorii au continuat să piardă teren în lupta împotriva corectitudinii politice, în ciuda faptului că au încercat s-o oprească decenii întregi. *Fără cuvinte* este cea mai importantă carte din ultimele decenii despre libera exprimare – citește-o!”

– **senatorul Ted Cruz**, autorul bestsellerului *One Vote Away*

„Michael Knowles este o combinație rară între conservatorul care înțelege rădăcinile raționamentului oponenților lui și luptătorul care înțelege necesitatea unei agresiuni tactice. În *Fără cuvinte*, Knowles expune manifestarea profund necesară a ambelor personaje.”

– **Ben Shapiro**, autor de bestsellere și gazda emisiunii *The Ben Shapiro Show*

„Michael Knowles nu doar că prezintă argumente inedite și inteligente într-un stil convingător, ci și dă dovadă de un adevărat curaj moral când anulează sloganurile răsuflăte ale mișcării conservatoare. Aceasta este mai mult decât o carte, este un simbol al vremurilor în care trăim și trebuie citită de cât mai mulți oameni.”

– **Adrian Vermeule**, profesor de drept la Facultatea de Drept Harvard

„În *Fără cuvinte*, Michael Knowles aduce o perspectivă nouă asupra flagelului corectitudinii politice și «culturii anulării». El percepe cu o intuiție pătrunzătoare motivele pentru care conservatorii nu au reușit să împiedice aceste fenomene distructive și ne oferă sfaturi utile privind modul în care putem riposta. Această carte este o lectură obligatorie pentru oricine speră să păstreze cultura noastră.”

– **Mike Pompeo**, fost secretar de stat al S.U.A.

„Magnificul atac al lui Michael Knowles asupra corectitudinii politice din *Fără cuvinte* nu seamănă cu nimic din ce ai citit până acum. Vei găsi o mulțime de informații istorice fascinante, cum ar fi adevărul despre «Stonewall», sursa uneia dintre cele mai cunoscute replici ale lui JFK (Satan) și povestea doctorului John Money care, pe baza teoriilor lui excentrice, a abuzat sexual niște copii. În timp ce demontează războiul celor de stânga asupra normalității, Knowles are câteva cuvinte dure și la adresa neferiților de dreapta care au cedat cultura în fața stângii radicale.”

– **Ann Coulter**, comentator politic și autoare a bestsellerului *Adios, America!*

„Michael Knowles înțelege că trebuie să-i înfruntăm direct pe radicali. În *Fără cuvinte*, el susține în mod convingător că conservatorii

care cedează teritoriu sau ignoră înaintarea adversarilor ne pun în pericol națiunea. *Fără cuvinte* ne spune cum să luptăm și să câștigăm.”

– **Scott Walker**, președintele Young America’s Foundation și fost guvernator al statului Wisconsin

„Noua carte a lui Michael Knowles, *Fără cuvinte*, este un reper crucial pe drumul spre un conservatorism reînviat în America. Knowles explică cum marxiști ca Gramsci și Marcuse au creat revoluția culturală cu scopul distrugerii ordinii morale și politice occidentale. Dar adevărata țintă a lui Knowles sunt «conservatorii» contemporani care s-au ascuns decenii la rând în spatele sloganurilor acceptabile despre libertate, în loc să se revolte pentru a apăra adevăratele credințe care formează temelia civilizației noastre.”

– **Yoram Hazony**, autorul bestsellerului *Virtutea naționalismului** și președinte al Edmund Burke Foundation

„Această carte este un obuzier în lupta împotriva totalitarilor care vizează atât cetățenii, cât și organizațiile pentru a-i „anula”. Explică în detaliu importanța existențială a acestui conflict critic.”

– **Dan Bongino**, autor de bestsellere și gazda emisiunii *The Dan Bongino Show*

„Odată cu *Fără cuvinte*, Michael Knowles se dovedește un iconoclast îndrăzneț și inteligent, amintindu-i mișcării conservatoare aflate în derivă că adevărata libertate este libertatea binelui, și că trebuie să luptăm pentru dreptul de a spune adevărul, nu doar pentru a da din gură.”

– **Sohrab Ahmari**, autorul cărții *The Unbroken Thread: Discovering the Wisdom of Tradition in an Age of Chaos*

* Carte și audiobook apărute la Editura ACT și Politon, în 2021. (n. red.)

„Cu franchețea lui definitorie, Michael Knowles aplică o lovitură fatală celor de stânga și trage un semnal de alarmă pentru conservatori. Michael a trăit teza cărții *Fără cuvinte* și lansează o provocare tuturor patrioților, de a ține piept otrăvii corectitudinii politice, apărând principiile în care credem. Cei de stânga nu doar că vor detesta această carte, ci se vor teme de ea – mai ales dacă ascultăm chemarea lui Michael.”

– **Pete Hegseth**, autor de bestsellere și prezentator la Fox News

„Răspunsul constă întotdeauna în mai multe discuții, nu în mai puține. Cred asta din toată inima și, pentru aceia dintre noi aflați de partea stângă a spectrului politic, *Fără cuvinte* oferă o perspectivă importantă asupra modului în care gândește tabăra adversă – sau cum ar putea gândi, dacă Michael ar avea câștig de cauză. Deși noi doi avem o mulțime de păreri divergente, începând cu modul în care descrie utilizarea limbajului «vag» de către cei de stânga, Black Lives Matter și teoria critică a rasei, cartea lui Michael este incisivă, meticolos documentată și profundă. Apreciez faptul că îi critică inclusiv pe cei care au aceeași ideologie politică. În orice caz, *Fără cuvinte* îți va oferi subiecte de discuție atât cu cei care au aceleași păreri, cât și cu cei care au păreri contrare. Și există ceva mai bun decât o dezbatere reușită?”

– **Jessica Tarlov**, strateg democrat, colaborator al canalului Fox News și director de cercetare la Bustle

„Dacă ei pot controla cuvintele pe care le folosim, atunci pot controla și gândurile pe care le gândim – aceasta este acuzația tulburătoare, dar convingătoare a lui Michael Knowles. El analizează o stratagemă veche precum marxismul, dar la fel de contemporană ca Facebook și Twitter, și la fel de periculoasă ca

orice amenințare cu care ne-am confruntat vreodată – și ne so-
mează s-o învingem. Un act de curaj.”

– **Peter Robinson**, fost scriitor de discursuri al președin-
telui Reagan, membru distins al Hoover Institution

„Michael Knowles este un tezaur național. Este inteligent, creativ
și incredibil de talentat. Centrată pe noua mișcare menită să
ne închidă gura și să ne alunge distracția, această carte este obli-
gatorie pentru adevărații americani. Cumpăr-o și spune-le și
prietenilor despre ea.”

– **Charlie Kirk**, autor de bestsellere și gazda emisiunii
The Charlie Kirk Show

„Avertisment: această carte nu e corectă politic. Într-un moment
când atâția își doresc răsturnarea sistemului, Michael ne arată
exact de ce Părinții Fondatori l-au creat așa cum trebuie. *Fără
cuvinte* îi învață pe tinerii conservatori cum să lucreze mai inte-
ligent, nu mai asiduu, cum să câștige dezbateri și să-și depășească
adversarii politici.”

– **Nikki Haley**, fost guvernator al Carolinei de Sud și am-
basador american la ONU

„Michael Knowles a devenit unul dintre cei mai neînfricați și mai
importanți gânditori politici din America. În vremuri de cenzură
fără precedent, faptul că a pus cuvinte adevărate în această carte
constituie dovada acestei afirmații.”

– **Dave Rubin**, autor de bestsellere și gazda emisiunii *The
Dave Rubin Show*

„Michael Knowles, care este și sobru, și amuzant, le explică cititorilor cât de periculoasă este «corectitudinea politică». *Fără cuvinte* demonstrează că nu avem de-a face cu simple eufemisme de politețe, ci cu o agendă politică menită să reprime gândirea liberă prin controlul strategic al limbajului. Această carte este obligatorie pentru toți cei care vor o analiză a modului în care cultura și politica americană au ajuns atât de bolnave.”

– **Andy Ngõ**, jurnalist și autorul bestsellerului *Unmasked*

„Knowles a făcut în scris o deconstrucție cuprinzătoare și captivantă a închisorii mintale numite corectitudine politică. Nu doar că îi identifică originile, ci îi scoate la iveală scopurile distructive. Este o carte obligatorie.”

– **Andrew Klavan**, câștigător al premiului Edgar Allan Poe, autor de bestsellere și gaza emisiunii *The Andrew Klavan Show*

„Reclamațiile conservatorilor împotriva «corectitudinii politice» au devenit învechite și lipsite de viziune pe măsură ce mulți dintre liderii dreptei au început să joace un joc creat și dictat de stânga totalitară. Dar nu trebuie să fim atât de naivi, declară indisciplinatul și inteligentul Michael J. Knowles în noua lui polemică impresionantă. Cititori: ascuțiți-vă creioanele, precum și mintea, pentru că între chicoteli, uimiri și cărcei la picior (induse de încredare), domnul Knowles vă va face să găsiți cuvinte precise pentru a transmite sensul exact al convingerilor voastre.”

– **Madeleine Kearns**, editorialist la *National Review* și colaborator la *The Spectator*

„Ne aflăm într-un război pentru adevăr. Cuvintele contează, iar *Fără cuvinte* a lui Michael Knowles prezintă modul în care stânga s-a folosit de corectitudinea politică pentru a redefini nu doar limbajul acceptabil, ci și realitatea.”

– **Lisa Boothe**, colaborator la Fox News și gazda emisiunii *The Truth with Lisa Boothe*

„Niciodată o carte despre un subiect atât de neplăcut – corectitudinea politică – nu a fost o lectură mai plăcută. Michael Knowles ne arată că libertatea și adevărul sunt neapărat corelate, că o societate lipsită de standarde e o iluzie și că libertățile noastre sunt limitate. Trebuie să ne alăturăm dezbaterii din ziua de astăzi, apoi să intrăm pe terenul adevărului, al standardelor și al limitelor.”

– **Ryan T. Anderson**, președinte al Ethics and Public Policy Center și autor al cărții *When Harry Became Sally: Responding to the Transgender Moment*

„Knowles formulează un argument moral convingător împotriva îngăduinței americanilor, de dreapta și de stânga, a căror capitulare în fața corectitudinii politice a ajutat la crearea unei culturi în care ideile proaste (și oamenii răi) prosperă. Această carte se îndepărtează de punctele de vedere tipice ale conservatorilor, ce vizează absolutismul Primului Amendament, și propune o soluție mai bună la problemele sociale și politice pe care le înfruntăm: ideile bune reprezentate de discursul reușit.”

– **Allie Beth Stuckey**, gazda emisiunii *Relatable*

Pentru Alissa, cu dragoste

Cuprins

<i>Prefață</i>	15
Capitolul 1. Vestul din Țara Minunilor	19
Capitolul 2. Redefinirea realității	31
Capitolul 3. Hegemonia culturală	39
Capitolul 4. Standarde și practici	59
Capitolul 5. Mao devine convențional	73
Capitolul 6. Stânga tolerantă	97
Capitolul 7. Nimic personal	117
Capitolul 8. Școala resentimentului	135
Capitolul 9. Codurile și coerciția din campusuri	157
Capitolul 10. Noul război rece	183
Capitolul 11. Tabuuri la schimb	205
Capitolul 12. Războiul împotriva Crăciunului	229
Capitolul 13. Bătălia pentru sexe	251
Capitolul 14. Lokdown pentru opoziție	277
Capitolul 15. Epurarea	299
Concluzie. Înapoi la Matusalem	315
<i>Mulțumiri</i>	335
<i>Anexă</i>	337
<i>Glosar de jargon</i>	337
<i>Opere citate</i>	349
<i>Note</i>	397

PREFAȚĂ

Este ironic că autorul unui bestseller cu pagini goale* alege ca subiect al următoarei lui cărți limbajul însuși. Dar ironia se află chiar în miezul corectitudinii politice. A spune că ceva este „corect politic” înseamnă să recunoști că nu e corect, cel puțin nu după standardul realității. Un bărbat îmbrăcat într-o rochie este un bărbat, dar, potrivit corectitudinii politice, el este „o femeie trans”, un termen cu aceeași structură ironică. Să numești pe cineva „o femeie trans” înseamnă să recunoști că respectivul nu este de fapt femeie.

Mai mult, puțini dintre cei care susțin „corectitudinea politică” invocă această expresie cu seriozitate. Majoritatea o rostesc cu ironie, de parcă și-ar recunoaște excesul de zel. Însă, chiar dacă progresiștii conștienți de sine nu folosesc mereu sintagma cu sinceritate, întotdeauna par să aplice standardele cu seriozitate.

Bestsellerul meu lipsit de cuvinte i-a vizat pe cei de stânga. În mod ironic, a doua mea carte descrie mai mult eșecurile drepte, care, pe parcursul multor decenii de incompetență, a permis corectitudinii politice să intervină în cultura noastră. Cu cât conservatorii încearcă mai mult să se opună corectitudinii politice, cu atât problema se înrăutățește. Situația amintește de distincția făcută de

* Este vorba despre cartea *Reasons to Vote for Democrats* („Motive să votezi cu democrații”), care are toate paginile goale. (n. red.)

Chesterton între progresiști, a căror ocupație „e să facă greșeli”, și conservatori, care există pentru „a preveni corectarea greșelilor”¹.

Americanii au devenit conștienți de corectitudinea politică la sfârșitul anilor '80 și începutul anilor '90, când dezbaterile pe tema limbajului tulburau campusurile universitare și sălile de ședințe ale corporațiilor. Standardele discursului au evoluat treptat de la începutul secolului XX, fără să primească prea multă atenție din partea conservatorilor, care și-au petrecut următoarele câteva decenii luptând în zadar împotriva lor.

Conservatorii nu au reușit să înfrâneze corectitudinea politică fiindcă majoritatea nu înțeleg acest concept. Au interpretat corectitudinea politică și noțiunile derivate din ea, precum „deșteptarea” și „cultura anulării”, ca o „cenzură” căreia trebuie să ne opunem în numele „libertății”. Aceste argumente simpliste arată că, de fapt, conservatorii înțeleg noțiunile de libertate și cenzură în aceeași măsură în care înțeleg și corectitudinea politică.

În ciuda nemulțumirilor vagi ale multor conservatori de-a lungul anilor, corectitudinea politică nu este doar un sinonim pentru „cenzură”, deși cele două concepte sunt înrudite. Corectitudinea politică reprezintă un standard al limbajului și al comportamentului conform criteriilor ideologice de stânga. Fără îndoială, aceasta cenzurează anumite cuvinte și acțiuni, dar același lucru îl face și cavalerismul. Toate societățile adoptă și aplică standarde. Totuși, astăzi, se pare că acest adevăr social de bază le scapă din vedere multor conservatori. Ca o ironie, presupușii apărători ai tradiției au ajuns să evite standardele în totalitate.

* *Wokeism*, în original; un fel de progresism radical. (n. red.)

Inginerii sociali care au creat conceptul de corectitudine politică și-au fixat obiectivul clar de a distruge standardele tradiționale și a institui, în locul lor, noi norme ale limbajului. Pe măsură ce conformitatea corectitudinii politice a progresat, susținătorii ei s-au contrazis de multe ori singuri. Însă, deși argumentele în favoarea corectitudinii politice se schimbă din oră-n oră, atacul ei asupra moravurilor tradiționale rămâne constant.

Conservatorii au reacționat la noile standarde în două feluri. Cei mai supuși dintre ei au acceptat cererile radicalilor, adoptând un limbaj corect politic, din comoditate și, cred ei, politețe. Conservatorii ceva mai viteji au refuzat să accepte noul jargon, dar și-au justificat refuzul prin apeluri la libertate și denunțări ale cenzurii. În loc să apere cultura pe care pretind că doresc să o conserve, acești conservatori militează pentru o „libertate de exprimare” abstractă, neavând nimic de spus în plan practic.

Ambele reacții conservatoare încurajează scopul corectitudinii politice: cei mai supuși cedează, cei mai încăpățânați se sacrifică. În orice caz, standardele limbajului tradițional sunt abandonate. Și, din moment ce natura are oroare de vid, noile standarde le iau locul, într-un proces prin care cea din urmă categorie de conservatori se transformă, într-un final, în cea dintâi.

Conservatorii au irosit decenii întregi încercând să anuleze corectitudinea politică prin filosofii superficiale despre „libertatea de exprimare”, abandonându-și treptat moștenirea culturală considerabilă pentru o noțiune nelegitimă de libertate care nu poate funcționa nicidecum în realitate. Aceștia sunt uimiți de așa-zisa ironie că cei de stânga susțin în prezent cenzura, în vreme ce conservatorii

militează pentru o abordare care permite totul la nivel de discurs, pe care liberalii dintr-o generație anterioară o cereau cândva cu ipocrizie. Acești conservatori nu-și dau seama că au căzut în capcana corectitudinii politice.

În vreme ce acești conservatori descumpăniți stau cu gura căscată, corectitudinea politică progresează cu pași repezi, suprimând și chiar interzicând cuvinte și idei considerate normale de milenii întregi. Pentru a o opri, conservatorii trebuie să renunțe la sloganurile simpliste și să ia în serios argumentele oponentilor. Spre deosebire de lingușirea de centru-dreapta, intelectualii de stânga care au instituit corectitudinea politică înțeleg limbajul, cenzura și chiar libertatea mai bine decât conservatorii care i s-au opus până acum. Radicalii care susțin corectitudinea politică mănuiesc discursul, cenzura și libertatea într-un război împotriva civilizației noastre. Și nimeni nu se poate îndoii că sunt maeștri în folosirea acestor instrumente: au reușit să ne reordoneze complet vorbele, gândurile și cultura.

Fie conservatorii vor găsi curajul să impună standardele tradiționale, fie vom cădea cu toții pradă noilor reguli. Alegerea între „libertatea de exprimare” și „cenzură” este iluzorie – o falsă dihotomie în urma căreia corectitudinea politică profită de un secol întreg. Vom vorbi și acționa conform unui set de norme sau al altuia, fie că conservatorii vor fi dispuși să admită sau nu. Corectitudinea politică ne-a lăsat fără cuvinte, dar dreptul de a vorbi nu înseamnă nimic pentru cei care nu au nimic de spus.

Michael Knowles
18 ianuarie 2021
Nashville, Tennessee

Capitolul 1

VESTUL DIN ȚARA MINUNILOR

— *Când eu folosesc un cuvânt, a replicat Humpty Dumpty pe un ton înciudat, cuvântul acela înseamnă ceea ce vreau eu să însemne, nici mai mult, nici mai puțin.*

— *Se pune întrebarea dacă poți da cuvintelor înțelesuri atât de diferite, a spus Alice.*

— *Se pune întrebarea care dintre înțelesuri e cel mai tare, și cu asta basta, a răspuns Humpty Dumpty.¹*

Prin acest scurt schimb de replici din *Alice în Țara Oglinzilor*, Lewis Carroll a anticipat apariția corectitudinii politice, războiul cuvintelor care avea să ne definească politica peste un secol și ceva. Ce contează dacă numim pe cineva care încalcă legea pentru a intra în țară un „străin ilegal” sau un „imigrant fără acte”? Care e diferența dintre un pom de Crăciun și un „pom de sărbătoare”? Încălzirea globală nu prezintă aceeași amenințare pentru civilizația noastră, indiferent dacă o rebotezăm „schimbare climatică” sau, mai recent, „criză climatică”? De ce ne încurcăm în semantică?

Diferența poate fi semantică, dar semantica chiar contează. Când oamenii spun despre o deosebire că este „pur

semantică”, încearcă să o respingă, considerând-o ceva banal. Dar câți dintre acești oameni știu ce înseamnă cuvântul „semantică”? Aparent, „semantică” înseamnă sensul însuși. Semantica reprezintă studiul sensului cuvintelor, necesar pentru a putea distinge un lucru de altul. Acest proces de discernământ începe odată cu primele cuvinte rostite. Un bebeluș strigă „Mama!” pentru a face diferența între mamă și tată. Astăzi, chiar și această distincție elementară intră în conflict cu ortodoxismul corectitudinii politice, așa cum vom vedea. Ce înțelege Humpty Dumpty, iar Alice nu reușește să conștientizeze, este că, de fapt, cuvintele dau formă felului în care gândim; ele colorează felul în care privim lumea.

Humpty Dumpty îl citise categoric pe Aristotel, filosoful antic care a definit omul drept o „ființă socială”, mai mult decât „orice altă ființă gregară”, datorită faptului că omul posedă abilitatea de a vorbi. Deși alte animale au abilitatea de a mârâi sau urla, exprimându-și plăcerea sau durerea, doar omul are darul vorbirii pentru „a exprima ce este folositor și ce este vătămător, precum și ce este drept și nedrept”². Doar omul poate să deosebească binele de rău. Abilitatea de a exprima aceste deosebiri „crează familia și statul”. Și, atât Humpty Dumpty, cât și Aristotel, au înțeles că această relație are chiar o mai mare implicație: politica este un limbaj. În politica de stat, când limbajul dă greș, izbucnește războiul. Dacă, așa cum spune teoreticianul militar prusac Carl von Clausewitz, „războiul nu este decât o continuare a politicii cu alte mijloace”, atunci limbajul este practica politicii prin mijloace obișnuite.³

Limbajul se schimbă de la sine de-a lungul timpului. Un exemplu notabil, recent, este cuvântul *literalmente*, care însemna cândva utilizarea cuvintelor cu sensul lor de bază,

fără a recurge la metafore, dar care în prezent descrie și folosirea metaforică a cuvintelor, ceea ce e tocmai opusul termenului. Dacă acest lucru nu e suficient de derutant, cuvântul „literal” face referire la litere, care sunt simboluri și, prin urmare, opusul termenului „literal”, iar sensul non-literal al termenului *literal* datează de cel puțin un secol, de la romanul *Ulise* al lui James Joyce – ceea ce înseamnă că evoluția naturală a limbajului este complicată.⁴

Pe de altă parte, alterarea limbajului din rațiuni de corectitudine politică nu este nici naturală, nici complicată. Corectitudinea politică se aseamănă unui om care încearcă să-și aleagă o poreclă. Artificiul și transparența acțiunii o fac imposibilă. Porecla nu va dăinui – dacă omul nu are forța să o impună.

Să luăm în considerare expresia nouă, corectă din punct de vedere politic, inventată de sociologi pentru a-i defini pe tinerii infractori. Nu este nimic firesc în a spune despre un tânăr infractor că „are de-a face cu justiția”, iar motivul pentru schimbarea lexicală nu este unul complicat.⁵ Activiștii politici de stânga voiau să-i scoată din închisoare pe copiii răi, așa că au decis să-i redenumescă pe delincvenții juvenili, care, prin definiție, avuseseră de-a face cu fărădelegea, ca „tineri care au de-a face cu justiția”, pentru a face publicul mai dispus să accepte eliberarea lor. Jargonul nefiresc nu s-a instalat în cultura populară, dar a fost implementat în mediul educației superioare și al administrației guvernamentale, pentru că activiștii și susținătorii lor controlează aceste instituții.

Având în vedere importanța cuvintelor, definiția „corectitudinii politice” contează și ea. Diversele definiții convin că aceasta implică respingerea unui anumit tip de

limbaj, pentru a corespunde mai bine unei doctrine politice. *Oxford Dictionary of New Words*, de exemplu, definea expresia, în 1997, drept „conformarea la un ansamblu de opinii liberale sau radicale asupra unor chestiuni sociale, caracterizată de susținerea viziunilor aprobate și de respingerea limbajului și comportamentului considerate discriminatorii sau ofensatoare”⁶. Acestea sunt trăsături necesare ale corectitudinii politice, dar nu și suficiente. Corectitudinea politică nu numai că maschează realitățile dure la care face referire limbajul clar, ci contrazice sensul de bază al cuvintelor, făcând cultura să-și piardă sensul.

Majoritatea oamenilor recunosc că limbajul joacă un rol în ideologia de stânga. Dar situația este mai complexă de-atât. În *O mie nouă sute optzeci și patru*, George Orwell descrie relația dintre vocabularul corect politic al Nouvorbei și regimul socialist englez Soceng. „Nu înțelegeți că singurul scop al Nouvorbei este de a limita aria de gândire?” întrebă un membru al partidului totalitar. „Revoluția va fi totală atunci când limba ei va fi perfectă. Nouvorba este SOCENG și SOCENGU-ul este Nouvorba.”⁷ Același lucru se poate spune despre corectitudinea politică și orientarea de stânga. Un bărbat care se crede femeie trebuie să fie numit în permanență „femeie trans” sau, și mai bine, doar „femeie”, deoarece ideologia de stânga cere o liberalizare într-atât de radicală, încât un bărbat poate deveni femeie prin simplul fapt că spune că este femeie. Limbajul nu doar consolidează ideologia, ba chiar o constituie.

Unii apărători ai corectitudinii politice au recunoscut că utilizează limbajul pentru a manipula realitatea, dar susțin că și oponentii lor conservatori fac același lucru. Deborah Cameron, lingvist la Oxford, a făcut această acuzație în

timpul dezbaterilor asupra corectitudinii politice care au tulburat universitatea în anii '90. Potrivit lui Cameron, odată cu apariția corectitudinii politice, „igieniștii verbali” liberali n-au făcut decât să semnaleze că „iluzia unui limbaj comun depinde de impunerea la nivel colectiv a acceptării unor definiții care pot fi prezentate ca neutre și universale, dar care, în realitate, constituie punctul de vedere al bărbatilor albi, heterosexuali, ce provin din cele mai privilegiate clase sociale”⁸. Cu alte cuvinte, aceștia catalogau limbajul neutru drept o minciună menită să instituie patriarhia și supremația albilor.

În aceeași perioadă, teoreticianul literar Stanley Fish a publicat cartea *There's No Such Thing as Free Speech (Nu există liberă exprimare)*, în care neagă posibilitatea unei „căutări dezinteresate a adevărului” și insistă că limbajul tradițional nu este „mai puțin investit politic” decât jargonul corectitudinii politice.⁹ Chiar și editorialistul conservator Robert Kelner a catalogat preocupările față de noul jargon, la începutul anilor '90, drept „războiul nostru fals împotriva corectitudinii politice”. Conservatorii manipulează și limbajul, și cultura, recunoștea el, iar acest punct de vedere reprezintă propria noastră formă de corectitudine politică.

Criticii au dreptate într-o anumită măsură. Cei de stânga nu sunt singurii care manipulează limbajul în scopuri politice. Președintele John F. Kennedy, citându-l pe jurnalistul Edward R. Murrow, l-a apreciat public pe Winston Churchill pentru că a „mobilizat limbajul britanic și l-a trimis la luptă” în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, și nimeni nu l-a acuzat vreodată pe Winston Churchill că ar fi fost „corect politic”, după cum putea atesta Lady Astor.¹⁰

Oamenii de stat și oratorii, de la Pericle la Donald Trump, au utilizat limbajul pentru a servi obiectivelor personale. Nimeni nu consideră că Donald Trump utilizează un limbaj „corect din punct de vedere politic”. Însă ce le scapă din vedere criticilor este că maniera în care fiecare tabără manipulează limbajul diferă.

Dreapta tinde să manipuleze limbajul folosind cuvinte puternice care evocă imagini vii. Churchill promitea: „Ne vom lupta pe plaje, ne vom lupta pe terenurile de debarcare, ne vom lupta în câmp și pe străzi, ne vom lupta în munți; nu ne vom preda niciodată”¹¹. Churchill nu vorbea despre „operațiuni contingente peste ocean”, așa cum avea s-o facă Barack Obama, decenii mai târziu. El a spus lumii că va „lupta” – un cuvânt clar și concis. Apoi, a spus exact în ce locuri intenționa să lupte și, în caz că pierdeai din vedere esențialul, a adăugat că nu se va „preda niciodată”.

Donald Trump a ales cuvinte directe similare, deși cu mai puțină grație, când și-a anunțat candidatura la președinție în 2015, defăimându-i pe imigranții ilegali, pe care i-a acuzat că „aduc droguri”, „comit infracțiuni” și sunt „violatori”. Chiar și avertismentul lui – că unii, după cum presupunea, erau „oameni buni” – se baza pe un discurs puternic și simplu care îi transmitea mesajul.¹² Fie că-ți plăcea sau nu ce zicea Trump, știai ce vrea să spună.

Corectitudinea politică se bazează pe eufemisme, cuvinte blânde folosite pentru a îndulci realitățile dure. Cu toții folosim eufemisme, uneori ca pe un element al buneilor maniere. Spunem despre femeile bătrâne că sunt „de o anumită vârstă”. Îi plângem pe cei care „s-au stins”, nu pe cei care au murit. În trecut, o femeie mergea să-și „pudreze nasul”, și încă folosește „baia” sau „toaleta”, și nu „veceul”.¹³

Folosim eufemisme – literalmente, cuvinte „elevate” sau favorabile – pentru a fi politicoși.¹⁴

În toate aceste cazuri, eufemismul elegant îndulcește realitatea pe care o descrie, însă nu o contrazice. O femeie bătrână chiar are o anumită vârstă. Poeticul „s-a stins” descrie caracterul spiritual al morții. Femeile chiar își pot pudra nasul după ce fac ce au de făcut într-o încăpere care include, adesea, o toaletă. Eufemismele elegante îndulcesc adevărul, dar nu mint.

Cei de stânga tind să manipuleze limbajul folosind termeni vagi și jargonul nu doar pentru a îndulci, ci pentru a masca sau a contrazice realitățile la care fac referire. Uciderea copiilor în pântec devine o chestiune ce ține de „sănătatea femeii” și „drepturile de reproducere”, chiar dacă avortul are exact efectul contrar sănătății și reproducerii. După un atac terorist musulman asupra unei biserici din Sri Lanka, Hillary Clinton și-a exprimat pe Twitter susținerea pentru „adeptii Paștelui”, o denumire bizară menită să ascundă identitatea victimelor creștine. De fapt, singura dată în care Hillary a folosit limbajul transparent în 2016 – când i-a catalogat pe americanii care au refuzat s-o susțină drept „deplorabili” și „irecuperabili” – s-a dovedit a fi cel mai dezastruos moment din campania ei. Ea a făcut o greșală critică pentru un politician radical: le-a spus oamenilor ce credea cu adevărat.

Un termen direct precum „schilod” transmite un înțeles clar. Sinonimele mai puțin intense precum „cu dizabilități” sau „handicapat” înfrânează acest înțeles, ofensând, probabil, mai puțin. Termenul corect politic „handi-capabil” este și el mai puțin jignitor, dar în detrimentul sensului: eufemismul semnifică opusul condiției pe care o descrie.

Corectitudinea politică minte. Simpla sintagmă „corectitudine politică” ilustrează această nesinceritate intrinsecă, deoarece „corectitudinea politică” nu este mai politică decât un alt tip de limbaj și nu e nici corectă. Sintagma a intrat în uz ca o modalitate de a clasifica minciunile despre care ideologii credeau că trebuie să fie considerate adevărate pentru obiective politice. O mare parte din jargonul corectitudinii politice urmează formula adăugării unui adjectiv sau adverb neobișnuit la un substantiv sau un adjectiv. Regretatul scriitor de discursuri prezidențiale și editorialistul conservator William Safire descria această formulă ca „unitatea lexicală adjectivală adverbial premodificată”, descrierea în sine fiind un element al jargonului corectitudinii politice.¹⁵ În perioada în care Safire descria această formulă, comediantii o batjocoreau la nesfârșit, traducând termeni precum „scund”, în limbajul corectitudinii politice, cu „dezavantajat din punct de vedere vertical”.

În această formulă, adjectivul sau adverbul are de obicei rolul de a nega substantivul sau adjectivul pe care-l modifică. Însăși expresia „corect politic” urmează această formulă, utilizând un adverb care neagă adjectivul pe care-l precedă. În acest caz, „corect” înseamnă adevărat. Însă „corect politic” înseamnă fals. „Justiție” înseamnă ca cineva să primească ceea ce merită, fără a fi favorizat. Însă expresia corectă politic „justiție socială” implică o formă de injustiție, deoarece înseamnă că cineva nu primește ce merită, din cauză că este favorizat. În fiecare cultură existentă de-a lungul istoriei, „căsătoria” a însemnat uniunea dintre soț și soție. Totuși, „căsătoria între persoanele de același sex”, oricât de acceptat este conceptul, nu este căsătorie.

Istoria „căsătoriei între persoane de același sex” oferă o perspectivă grăitoare asupra scopului suprem al corectitudinii politice: acela de a îndeplini obiective politice fără necesitatea de a te implica în politici electorale. Nu putem vorbi despre o dezbatere asupra căsătoriilor între persoane de același sex în Statele Unite, fiindcă nu s-a ținut nicio dată una. Înainte ca o astfel de dezbatere să aibă loc, mânuitorii cuvintelor corect politice au redefinit căsătoria așa încât aceasta să includă uniunea monogamă între persoane de același sex, și, făcând asta, au redefinit întrebarea centrală a dezbaterii, de la natură până la drepturi. Întrebarea: „Ce este căsătoria?” a devenit rapid: „Cine are dreptul să se căsătorească?”, presupunând că prima dilemă fusese deja clarificată în favoarea radicalilor.

În orice moment al istoriei, potrivit viziunii fiecărei societăți, căsătoria a implicat diferența sexuală. Unele societăți permit poligamia, unele permit divorțul, însă toate culturile au înțeles căsătoria drept o instituție formată din doi parteneri de sex opus, orientați spre procreare și educarea copiilor, chiar dacă acestea nu sunt neapărat necesare. O dezbatere de bună-credință asupra redefinirii căsătoriei ar lua în considerare, în primul rând, definiția căsătoriei în sine și motivele pentru care toate societățile din istorie au înțeles-o greșit. Dar această dezbatere ar fi putut obstructiona „progresul” politic. Revoluționarilor culturali li s-a părut de departe mai ușor să redefinească termenii în conformitate cu efectele pe care doreau să le obțină. Când conservatorii au acceptat șiretlicul verbal, radicalii au câștigat dezbaterea înainte ca ea să înceapă.

În același mod, dezbaterea cu privire la libertatea oamenilor „transgender” de a folosi ce baie doresc s-a desfășurat

nu prin argumente, ci prin definirea și redefinirea termenilor. Această problemă în aparență frivolă a dominat discursul politic american la jumătatea anilor 2010, iar dezbaterea continuă chiar și în acest deceniu, în ciuda numărului extrem de mic de oameni care sunt realmente confuzi cu privire la sexul lor biologic – o condiție cunoscută ca „disforie de gen”, înainte ca radicalii să normalizeze această tulburare.

Pe de o parte, adepții corectitudinii politice insistă că bărbații care se consideră femei trebuie să fie lăsați să folosească baia femeilor. În fond, aceste biete suflete nu sunt într-adevăr bărbați, ci „femei trans”, îndreptățite să utilizeze spațiile puse la dispoziția oricărei altei femei. Pe de altă parte, oamenii rezonabili au observat că bărbații nu sunt, de fapt, femei, și că, dacă există băi separate, bărbații nu trebuie să aibă acces la baia femeilor. Dezbaterea, atât cât a fost, a avut puțin de-a face cu băile, cu drepturile sau cu numărul mic de oameni confuzi cu privire la sexul lor biologic. Mai degrabă, a ajuns la întrebarea lui Alice „dacă poți da cuvintelor atât de multe înțelesuri diferite” și la teoria lui Humpty Dumpty: „Care dintre înțelesuri e cel mai tare?”.

Corectitudinea politică înseamnă mai mult decât să ceri loialitate față de o serie de opinii. Ea promite să transforme fundamental lumea. Corectitudinea politică deformează limbajul în încercarea de a remodela realitatea conform viziunilor de stânga. *Washington Times* a descris-o ca fiind „manipularea distructivă a idealismului, pentru a servi obiectivelor totalitariste”¹⁶. Potrivit premiselor corectitudinii politice, un bărbat poate deveni femeie dacă suntem cu toții de acord să îi spunem „ea”. Un bebeluș va înceta să fie bebeluș dacă suntem cu toții de acord să-l numim „făt”,

sau, și mai bine – dat fiind că „făt” înseamnă „progenitură” – un „grup de celule” sau un „produs al gravidității”. După cum afirma Hamlet când simula nebunia, realitatea nu reprezintă altceva decât „vorbe, vorbe, vorbe” și „orice lucru e bun sau rău, numai după cum îl face închipuirea noastră”¹⁷. Potrivit corectitudinii politice, vorbele nu descriu realitatea; ele o constituie.

Capitolul 2

REDEFINIREA REALITĂȚII

Scepticismul radical pe care este întemeiată corectitudinea politică se prăbușește chiar și la cea mai superficială analiză. Fiecare filosof novice care a declarat vreodată că „nu există adevăr obiectiv” trebuie, inevitabil, să explice cum a ajuns să-și privească propria afirmație ca fiind adevărată din punct de vedere obiectiv. Dar rigoarea logică și consecvența nu contează atât de mult când vine vorba de corectitudinea politică, fiindcă aceasta, implicit, neagă posibilitatea existenței ambelor noțiuni. Chiar și dacă privim acest scepticism radical ca pe o altă minciună bine intenționată – presupunând, de exemplu, că adepții corectitudinii politice știu, în adâncul sufletului, că un bărbat care se crede femeie nu este în realitate femeie, dar consideră că e în beneficiul aceluia individ și al societății să pretindă că e – înseamnă să dezvăluim o premisă și mai radicală pe care se fundamentează corectitudinea politică: răul adevărului și bunătatea minciunilor.

În general, societatea noastră a dezaprobat minciuna. Aveam convingerea că „adevărul ne va elibera”. Corectitudinea politică răstoarnă această concepție. Adepții

corectitudinii politice cred că adevărul despre un om care crede că e femeie îi va face rău acestuia. Adevărul despre un bebeluș o va afecta pe mama care vrea să scape de el. Ei consideră că adevărul e distructiv și minciunile sunt marcate de compasiune. Pentru adepții corectitudinii politice, minciuna că un bărbat este femeie îl va elibera pe acesta de lanțurile biologiei. Minciuna că un bebeluș nu e om sau nu e viu o va elibera pe mamă de lanțul ombilical nedorit care îi impune responsabilitate. Dacă limbajul într-adevăr constituie realitatea, atunci nu e nimic greșit în acest gen de minciuni. Dacă vorbele pot redefini realitatea, atunci acestea nici măcar nu sunt minciuni.

Un obiectiv într-atât de ambițios precum redefinirea realității a necesitat extinderea ariei politice dincolo de limitele ei obișnuite. Să luăm în considerare exemplul cu termenul de „handi-capabil”. Până la jumătatea secolului trecut, prin politică se înțelegea preocuparea pentru chestiunile publice. Eufemismele pentru handicapurile fizice și mentale erau departe de a intra în vizorul politicii. Dar corectitudinea politică estompează distincția dintre sfera privată și cea publică. Acum, „personal înseamnă politic”, așa cum au continuat să susțină feministe anilor '70. Potrivit corectitudinii politicii, nimic nu mai poate fi doar personal. Totul trebuie să devină politic, cu o excepție: politica.

În mod ironic, în vreme ce corectitudinea politică politizează totul, de la îndatoririle casnice la încălțăminte de alergat, aceasta restrânge aria tradițională a politicii electorale. Potrivit adepților corectitudinii politice, putem și chiar trebuie să analizăm semnificația publică a unor alegeri personale aparent banale, dar nimeni n-are voie să pună la îndoială – cu atât mai puțin să supună la vot – dreptul unui

bărbat de a intra în baia femeilor, pe care noile standarde îl consacără un drept fundamental și în afara oricărei dezbateri legitime. Ceea ce începe cu ambiguități semantice se sfârșește cu remodelarea întregii ordini politice.

Majoritatea istoricilor care cercetează corectitudinea politică consideră că aceasta datează de la începutul anilor '90, când *New York Magazine* a publicat un articol pe prima pagină despre acest fenomen. Scriitori precum Dinesh D'Souza și Roger Kimball au identificat originile corectitudinii politice în dezbaterile universitare din anii '80 și în lupta pentru canonul occidental. William Safire și academicianul de stânga Ruth Perry consideră că fenomenul datează din perioada revoluționarului comunist chinez Mao Tse-tung și a acoliților lui americani din anii '60.¹

De fapt, manipularea nefirească a limbajului de către progresiști are o istorie și mai îndelungată. La începutul secolului XX, reformatorii ortografiei au încercat să grăbească marșul societății spre progres eliminând din limbaj înfloriturile ineficiente și vestigiile tradiției. Esperantiștii de la sfârșitul secolului al XIX-lea au căutat să spargă barierele comunicării și identității globale prin născocirea unei a doua limbi universale – ironic, tocmai în momentul când a doua limbă tradițională universală a lumii, latina, a căzut din grațiile progresiștilor, care au catalogat-o drept „moartă” încă dinainte să reușească s-o ucidă. În ciuda eforturilor intense ale progresiștilor, limba esperanto nu a prins niciodată la public, și puțini oameni vorbesc astăzi această limbă simplistă și nefirească. (N-ar trebui să surprindă că unul dintre cei câțiva oameni care au vorbit esperanto în copilărie este George Soros, cel mai cunoscut și mai influent investitor de stânga din epoca contemporană.²)

Corectitudinea politică s-a descurcat mai bine la colonizarea limbajului popular, dar oamenilor nu pare să le placă mai mult decât le-a plăcut limba esperanto. Sondajele realizate în 2015 de Fairleigh Dickinson University și Pew Research Center au descoperit că majoritatea americanilor consideră că una dintre cele mai presante probleme ale națiunii este corectitudinea politică.³ Potrivit unui studiu efectuat de cercetătorii Stephen Hawkins, Daniel Yudkin, Míriam Juan-Torres și Tim Dixon, adversarii corectitudinii politice formează o majoritate tăcută a americanilor, care include toate rasele, vârstele și sexele.⁴

Donald Trump s-a bazat pe acest grup în campania lui din 2016. „Cred că cea mai mare problemă pe care o are țara asta este corectitudinea politică”, i-a spus Trump moderatoarei Megyn Kelly în august 2015.⁵ „Am fost contestat de atâția oameni și, sincer, nu am timp pentru corectitudine politică. Și, ca să fiu onest cu tine, nici țara asta n-are timp.”⁶ America se confrunta cu probleme urgente, iar americanii nu-și puteau pierde timpul cu distorsionări semantice orchestrate elaborat.

În mod ironic, atacul lui Trump asupra corectitudinii politice a amintit de dezbaterile asupra acestui fenomen de la sfârșitul secolului XX, când atât militanții conservatori, cât și criticii de stânga au susținut că lupta pentru igiena verbală, deși putea fi o cauză nobilă, era o distragere de la dezbaterile mai substanțiale asupra unor chestiuni serioase.⁷ Cui îi pasă dacă îl numești pe un negru sărac „negru” sau „afro-american”, când niciun pseudonim nu-l va ajuta să scape de sărăcia moștenită de generații? Acest argument a avut o mare influență în secolul XX, când obiectivele campaniei pentru corectitudinea politică păreau

limitate. Dar, până în secolul XXI, corectitudinea politică a început să semene mai puțin cu o distragere prostească și mai mult cu o amenințare considerabilă la adresa ordinii politice. Chiar și mulți dintre cei de stânga considerau corectitudinea politică o pierdere de timp la începuturile acestui fenomen. Dar criticile s-au estompat când partizanii din spectrul politic au devenit conștienți de forța unică a limbajului de a transforma percepția.

O dovadă a acestei forțe se regăsește în invectivele constante ale celor de stânga la adresa „rasismului instituționalizat”, chiar dacă Stânga controlează, practic, fiecare instituție cu influență din țară: mass-media, Hollywoodul, administrația guvernamentală, educația superioară, educația inferioară și Big Tech, printre altele. Dacă „rasismul instituționalizat” într-adevăr amenință justiția și armonia republicii noastre, a cui e vina? Stânga controlează instituțiile și le folosește pentru a institui un regim strict al discursului corect politic, care poate distruge reputația oricărui individ care îndrăznește să-l conteste. Un singur cuvânt neaprobat te poate costa însăși viața, iar instituirea acestui ortodoxism ideologic începe cu mult înainte ca el să intre în câmpul muncii.

Potrivit unui sondaj din 2019 realizat de Echelon Insights pentru Young America's Foundation, o organizație de centru-dreapta, aproape jumătate dintre elevii cu vârsta între 13 și 22 de ani „încetaseră să-și mai exprime ideile sau opiniile în discuțiile din clasă” de teama represaliilor venite din partea apărătorilor corectitudinii politice. Elevii au toate motivele să se teamă de pedeapsă, în cazul în care contestă ortodoxismul de stânga. În timpul unei prelegeri pe care am ținut-o pentru Young America's Foundation în

2019, la Universitatea de Stat din California, Los Angeles, despre costurile și pericolele imigrării ilegale, o profesoară a declarat că discursul meu fusese o „violență” împotriva studenților și ceruse să fie interzis.⁸ În mod curios, în diatriba ei plină de cenzură n-a conștientizat faptul că publicul, precum și eu, prin taxele plătite, îi plăteam salariul care-i permitea să-și țină propriul discurs în public.

Pentru adepții corectitudinii politice, discursul conservator este o violență, iar violența de stânga este discursul – un standard nou care a intrat în centrul atenției în primăvara tumultoasă a lui 2020. Când coronavirusul chinezesc a dus la îngrădirea drepturilor economice și politice la scară largă în Statele Unite, unii conservatori au militat, pașnic, pentru încheierea carantinei. Politicienii de stânga, „experții” în sănătate publică și propagandiștii din mass-media i-au criticat aspru pe protestatarii pro-libertate, numindu-i „super răspânditori” și chiar „criminali în serie”, acuzându-i de violențe la adresa cetățenilor doar pentru faptul că respirau.⁹

Însă, când moartea lui George Floyd a dus la izbucnirea revoltelor extinse, a jafurilor și incendiilor, tot în 2020, aceiași politicieni și propagandiști au catalogat adunările violente ca libertate de expresie, protejată nu doar de Primul Amendament, ci indispensabilă la limitarea răspândirii virusului. „Supremația albilor este o chestiune sanitară publică letală care precedă și contribuie la epidemia de COVID-19”, anunța o scrisoare deschisă semnată de peste 1200 de „experți” în sănătate. Aceiași experți autointitulați au celebrat revoltele de stânga pentru lecuirea de virus în timp ce condamnau protestele pașnice, conservatoare, clasificându-le drept „periculoase” pentru sănătatea publică

și, chiar mai rău în lumina noilor standarde, formate „majoritar din albi”.¹⁰ Demagogii au restricționat libertatea opozițiilor și au inventat noi drepturi pentru ei înșiși, nu printr-un proces democratic, ci prin redefinirea cuvintelor.

Conservatorii nu par să riposteze niciodată. Nici măcar nu par să poată ține pasul. Imediat ce învață un nou termen născocit, sau o definiție, jargonul suferă iarăși mutații. Soarta cuvântului „retardat” ilustrează reacția lentă a conservatorilor la cruciada semantică. Undeva la începutul anilor 2000, radicalii au interzis cuvântul „retardat”, care înseamnă literalmente „lent”, înlocuindu-l cu eufemismul mai blând „cu probleme mintale”, o expresie nu mai puțin ofensivă decât termenul pe care l-a înlocuit, dar diferită. Schimbarea a părut arbitrară, limitată doar de propria logică de a se reinventa în funcție de capriciile poliției limbajului. Dar acest flux constant este o trăsătură, nu o deficiență, a corectitudinii politice. Așa cum explică Angelo Codevilla de la Claremont Institute, „punctul de vedere al corectitudinii politice nu are și nu a avut niciodată legătură doar cu termenii pe care îi impune, ci cu impunerea în sine”. Din acest motiv, istoricul britanic Paul Johnson a definit corectitudinea politică drept un „fascism liberal”.

Corectitudinea politică datează de mai mult timp decât par să înțeleagă oamenii prinși în ghearele ei. Majoritatea au identificat originile fenomenului în cultura populară a anilor '90, în dezbaterile universitare din anii '80 sau în revoltele radicale din anii '60. Indiferent de locul și momentul în care oamenii îi plasează originile, corectitudinea politică pare întotdeauna un concept nou și aberant, menit să se prăbușească sub presiunea propriei absurdități. De fapt, corectitudinea politică are o istorie și mai

îndelungată. Nu s-a născut din deziluziile „neciopliților de stânga” și nici din sensibilitatea „fulgilor de nea”*.

Corectitudinea politică reprezintă o strategie politică subtilă și influentă, dezvoltată de gânditori sofisticați și propagată pe parcursul unui secol de revoluționarii care căutau să ne submineze cultura, precum și de neghiobii care nu știu ce fac. Chiar și cel mai conștient oponent al corectitudinii politice întâmpină dificultăți în a-i evita eufemismele, deoarece jargonul influențează societatea în care ne mișcăm și, prin urmare, modul în care gândim. La fel cum un pește uită de apa în care înoată, nici noi nu ne dăm seama de efectele mai subtile pe care corectitudinea politică le are asupra culturii noastre.

Rezistența împotriva acestui control ostil asupra limbajului și culturii va necesita mai mult decât polemici aleatorii. Este nevoie de o istorie precisă a fenomenului și o filosofie politică coerentă pentru a-l respinge, pe care conservatorii nu au reușit să le creeze de-a lungul unui secol de corectitudine politică. Glumele despre „fulgii de nea dezlănțuiți” urmate de sloganuri spuse mecanic ce preamăresc „libertatea de exprimare” nu vor fi suficiente pentru a stăvili mișcarea revoluționară, care caută să redefinească realitatea și, astfel, să transforme ordinea politică. Corectitudinea politică a fost întotdeauna un mijloc de preluare a puterii. De la începuturi, practicanții ei au văzut în sensul cuvintelor doar un mijloc pentru atingerea unui scop. Întrebarea care se pune e cum să ajungi specialist – atâta tot.

* *Snowflakes*, în lb. engl. Conform dicționarului urban, *snowflake* se referă la o persoană foarte sensibilă. (n. red.)

Capitolul 3

HEGEMONIA CULTURALĂ

În 1848, Karl Marx și Friedrich Engels au prezis „inevitabilul” triumf al revoluției socialiste.¹ Până în 1929, când fondatorul Partidului Comunist Italian zăcea în închisoare, revoluția părea categoric evitabilă, chiar și pentru cei mai înflăcărați discipoli ai lui Marx. Marx declarase că proletariatul oprimat din Europa avea să se revolte rapid și să se elibereze de lanțurile tradiției și ordinii sociale care îl ținu-se în robie. Dar s-a dovedit că proletarii săraci se bucurau de tradițiile lor. Dacă ordinea socială îi înrobise, robii nu păreau să fie conștienți de asta sau să le pese.

Marx vedea omul mai degrabă ca materie decât ca ființă metafizică sau hilomorfică* și, prin urmare, considera că această condiție materială definește istoria și politica.² Mașinăria Revoluției Industriale transformase proletariatul asupra într-o forță revoluționară, iar cursul inevitabil

* „Hilomorfism” (din greacă hylē, „materie”; morphē, „formă”); în filosofie, viziune metafizică conform căreia fiecare corp natural constă din două principii intrinseci, unul potențial, și anume, materia primară, și unul actual, și anume, forma substanțială. A fost doctrina centrală a filosofiei lui Aristotel. (n. red.)

al istoriei avea să-l determine să-și alunge de la putere asupritorii.³ Dar, deși Marx și Engels percepeau amploarea istorică a exploatării industriale, n-au reușit să identifice o forță mai puternică, mai răspândită, care a reprimat revoluția: cultura.

Karl Marx a murit ca un ratat în 1883. Revoluția nu se materializase. Dar, la doi ani după moartea lui, s-a născut primul reprezentant dintr-o nouă generație de marxști care avea să consolideze marxismul, redirectionându-i teoriile de la economie la cultură. Primul dintre acești „marxști culturali” a fost filosoful, criticul și ministrul maghiar al culturii, Georg Lukács, care a fost curând eclipsat de părintele acestei noi mișcări ideologice, Antonio Gramsci, filosof marxist și politician comunist.

În ultimii ani, activiștii de stânga au încercat să rescrie istoria acestei mișcări politice importante, marxismul cultural, clasificând-o drept o „teorie conspiraționistă”. Cei mai ambițioși dintre revizionști au adăugat defăimării și neverosimila acuzație de „antisemitism”. Agenții politici de la Southern Poverty Law Center (SPLC) au lansat o campanie de cenzură bazată pe această știre falsă la începutul lui 2003. Bill Berkowitz, un activist de stânga și scriitor liber-profesionist pentru SPLC, susținea că sintagma „marxism cultural” era „menită să scoată la iveală anxietăți xenofobe”, în special împotriva „evreilor”.⁴ În mai 2019, activistul de stânga și editorialistul canalului de televiziune Al Jazeera Paul Rosenberg a scris în paginile revistei *Salon* că „marxismul cultural” era „mărețul scenariu de unificare pentru dreapta puternică, fascistă și neonazistă”, comparând conceptul cu Protocoalele Înțelepților Sionului, care „i-au inspirat pe Hitler și pe naziștii lui”.⁵